

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D. a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Staré náměstí 3, Praha 6, o návrhu žalobce na vydání předběžného opatření v řízení o žalobě na ochranu před nečinností správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2018, čj. 10 A 152/2018-16-18,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á**.
- II. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nečinnostní žalobou se žalobce domáhal toho, aby žalovaná zjedнала nápravu při vyřizování jeho žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Současně v žalobě navrhl, aby Městský soud v Praze (dále „městský soud“) vydal předběžné opatření, kterým by uložil žalované povinnost zdržet se dehonestujících a diskriminačních výroků. Městský soud tento návrh odmítl dle § 46 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť se jedná o věc, která spadá do pravomoci soudů v občanském soudním řízení, a to ať už se jedná o oblast antidiskriminačního práva nebo úpravy ochrany osobnosti dle občanského zákoníku. Nejedná se tudíž o věc, kterou by dle § 4 odst. 1 a 2 s. ř. s. rozhodovaly soudy ve správním soudnictví. Městský soud žalobce poučil, že proti usnesení je možno ve lhůtě dvou týdnů podat kasační stížnost.

[2] Kasační stížností doručenou Nejvyššímu správnímu soudu se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhal zrušení napadeného usnesení městského soudu, přiznání osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Současně požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[3] Nejvyšší správní soud se tudíž následně zabýval splněním podmínek řízení, neboť pouze v tomto případě může být kasační stížnost soudem meritorně projednána.

[4] V nynějším řízení jde o řešení procesní otázky (napadené je usnesení městského soudu o návrhu na vydání předběžného opatření). Jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, poplatková povinnost vzniká pouze tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé, či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností. V případě nyní posuzované kasační stížnosti se o takovou situaci nejedná, tudíž poplatková povinnost nevzniká. Z uvedeného usnesení rovněž vyplývá, že v případě takových kasačních stížností se neuplatní ani požadavek na povinné zastoupení advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s.

[5] Nejvyšší správní soud se zabýval návrhem stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Vycházel přitom z § 35 odst. 9 s. ř. s., podle kterého lze účastníku ustanovit zástupce, jestliže jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce je nezbytně třeba k ochraně jeho práv; jednou z podmínek osvobození od soudních poplatků přitom je, že návrh, tj. v tomto případě kasační stížnost, nesmí být zjevně neúspěšný (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto předně posuzoval, zda je podaná kasační stížnost zjevně neúspěšným návrhem, či nikoliv.

[6] Pojem *zjevná neúspěšnost* není v s. ř. s. nijak definován, Nejvyšší správní soud proto jeho obsah vyložil ve své judikatuře. Závěr o zjevné neúspěšnosti může soud učinit tehdy, „*kdy by např. kasační stížnost byla podána opožděně, osobou k tomu zjevně neoprávněnou, či by byla podána proti rozhodnutí, proti němuž není kasační stížnost přípustná*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2006, č. j. 3 As 26/2006 - 69, publ. pod č. 1616/2008 Sb. NSS). O zjevně bezúspěšný návrh se může jednat i tehdy, je-li na první pohled zřejmé, že žaloba byla podána před vyčerpáním řádných opravných prostředků (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2012, č. j. 7 As 54/2012 - 12, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2012, č. j. 8 As 75/2012 - 25), anebo pokud byla žaloba zjevně opožděná (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2015, č. j. 8 Ads 112/2015 - 14, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 Ads 14/2016 - 40).

[7] Stěžovatel brojí proti rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření, tedy proti rozhodnutí, které je svou povahou předběžné. Podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost směřující proti rozhodnutí předběžné povahy nepřipustná. Kasační stížnost stěžovatele je tudíž návrhem, který lze považovat ve světle výše uvedené judikatury za zjevně neúspěšný.

[8] Podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné, nepřipustná. Takovým rozhodnutím je i rozhodnutí o předběžném opatření. Tento právní závěr Nejvyšší správní soud zastává konzistentně ve své judikatuře (viz blíže rozsudek ze dne 16. 5. 2018, čj. 1 As 94/2018-28, ze dne 6. 3. 2014, čj. 10 As 4/2014-19, ze dne 21. 12. 2007, čj. 4 Ads 52/2007-145, nebo usnesení ze dne 28. 1. 2004, čj. 1 Ans 2/2003-35 č. 762/2006 Sb. NSS).

pokračování

[9] Rozhodnutí o nařízení předběžného opatření je svou povahou institutem dočasným, neboť má pouze omezené trvání; není-li zrušeno soudem, zaniká ze zákona (srov. k tomu § 38 odst. 4 s. ř. s.). Totéž platí zrcadlově o rozhodnutí, kterým soud návrh na vydání předběžného opatření zamítl či odmítl. Toto pravidlo je třeba obecně aplikovat pro všechna řízení o žalobách dle s. ř. s. a není důvod, aby v projednávané věci tomu bylo jinak, byť procesní situace vzniklá v důsledku rozhodnutí městského soudu je poněkud specifická.

[10] Městský soud proto pochybil, když stěžovatele nesprávně poučil ohledně možnosti podání kasační stížnosti proti uvedenému usnesení. V této souvislosti je nicméně třeba zdůraznit, že kasační stížnost se nestává přípustnou z důvodu poučení (ať již správného či nesprávného). Jinak řečeno, pokud zákon stanoví, že kasační stížnost je nepřípustná, pak závěry z toho vyplývající nelze zvrátit nesprávným poučením soudu. K tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2004, čj. 3 Ads 37/2004-36, č. 737/2006 Sb. NSS, podle něhož platí, že „*nesprávné poučení krajského soudu o tom, že proti jeho rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, nemůže založit její přípustnost*“.

[11] Nejvyšší správní soud pro shora uvedené kasační stížnost směřující proti oběma výrokům napadeného usnesení odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., a to pro vyplývající z § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.

[12] Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 12. února 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu